

Opening Academisch Jaar

De Opening van het Academisch Jaar 2015-2016 vindt plaats op maandag 31 augustus 2015 van 16:00-17:15 uur in de Domkerk. Collegevoorzitter Marjan Oudeman houdt de openingsrede. Vervolgens spreekt mevrouw dr. M. Bussemaker, Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Uitreiking studentenprijzen

Na de redes bij de Opening van het Academisch Jaar volgt de uitreiking van de Studentprijzen: de prijs voor bijzondere verdiensten 2015 en de scriptieprijs 2015. De winnaars van de Studentprijzen ontvangen van het College van Bestuur een trofee, een oorkonde en een bedrag van €1.500,-. Onder de genomineerden voor de studentenprijs 'Beste Masterscriptie' bevindt zich Guido van Miert. Het masteronderzoek van Guido van Miert binnen het researchprogramma Theoretical Physics betrof 'Tight binding theory of spin-orbit coupling in graphynes'. Geïnspireerd door de spectaculaire eigenschappen van grafeen heeft Guido van Miert theoretisch onderzoek gedaan naar een nieuwe klasse van materialen: grafyn. In korte tijd heeft hij baanbrekende inzichten verkregen door het ontwikkelen van nieuwe fysica voor een nieuwe klasse van materialen. Door de aard van het onderwerp is het een uitdaging de onderzoeksresultaten inzichtelijk te maken.

De jury was daarom diep onder de indruk van het hoge wetenschappelijke niveau van de scriptie en de fraaie illustraties die zijn theoretische ontdekkingen inzichtelijk maken. De masterscriptie is zeer helder geschreven en coherent opgebouwd. Guido van Miert heeft met zijn pionierende onderzoek de basis gelegd voor de verdere ontwikkeling van het grafynonderzoek en naam gemaakt als een zeer talentvolle, creatieve en zelfstandige onderzoeker.

Feestelijke opening Academisch Jaar ter ere van 200 jaar Bètawetenschappen

In 1815 werd de faculteit Wis- en Natuurkundige Wetenschappen opgericht. Tijdens de feestelijke opening van het Academisch Jaar wordt dit gevierd in de Botanische Tuinen op dinsdag 1 september 2015 van 14.30 tot 18.30 uur. Er zijn verschillende activiteiten op deze middag: Sprekers over Bètawetenschappen door de tijd heen, de uitreiking Publiciteitsprijs Bèta, muziek, een tentoonstelling Living Statues, Bètasap: demonstratie van AiO-projecten, een demonstratie van onze glasinstrumentmakerij en dat alles onder het genot van zoete & hartige hapjes en diverse drankjes!

[Faculteit Bètawetenschappen]

Studenten en docenten met onderwijsverplichtingen zijn na afloop van die verplichting ook van harte welkom

Twee Veni-laureaten bij IMAU

Vier recent gepromoveerde Utrechtse Bètawetenschappers hebben van NWO een Veni-subsidie gekregen. Twee daarvan komen uit ons departement, allebei werkzaam bij het IMAU: Bas de Boer en Stefan Ligtenberg. Zij krijgen ieder maximaal 250.000 euro waarmee ze gedurende drie jaar een eigen onderzoek kunnen uitvoeren. Het betreft de volgende onderzoeksvoorstellen:

Overeenstemming tussen klimaat en regionaal zeespiegel verandering

Bas de Boer – Natuurkunde
In de komende eeuw zullen de ijskappen op Antarctica en Groenland een significante bijdrage leveren aan de stijging van de zeespiegel. In dit project simuleert Bas het klimaat, de ijskappen en de regionale zeespiegel tegelijk voor het Laat Pliocene, om de gevolgen van een warmer klimaat beter te begrijpen.

Modelling meltwater retention in the Greenland ice sheet

Stefan Ligtenberg – Natuurkunde
In de Groenlandse sneeuwlaag is recent een waterlaag ontdekt, met twee keer de oppervlakte van Nederland, die zorgt voor een vertraagde bijdrage van smeltwater aan zeespiegelstijging. In dit project ontwikkelt Stefan een gekoppeld sneeuw-smeltwatermodel om de stroming van vloeibaar water van het oppervlak, door deze waterlaag, richting oceaan te simuleren.

Publicatie in Nature voor SAP

De massa van een atoomkern is even groot als de massa van zijn antideeltje, de anti-atoomkern. Dit blijkt uit tientallen miljoenen ongekend nauwkeurige metingen door ALICE, een van de experimenten met de deeltjesversneller LHC van CERN. Een klein verschil in massa zou een teken zijn geweest van een schending van een fundamentele symmetrie. Daarmee zou het een mogelijke aanwijzing hebben gegeven waarom in ons heelal vrijwel geen antimaterie voorkomt, terwijl tijdens de oerknal even grote hoeveelheden materie en antimaterie gevormd zouden moeten zijn. "Het mysterie van de ontbrekende antimaterie is dus nog niet opgelost, maar ook deze uitkomst brengt ons weer een stap verder", zegt prof. dr. Thomas Peitzmann (SAP). De resultaten van het onderzoek zijn deze week gepubliceerd in Nature Physics.

Publicatie

Precision measurement of the mass difference between light nuclei and anti-nuclei ALICE Collaboration, J. Adam et al. (co-auteurs verbonden aan de Universiteit Utrecht en NIKHEF: R. A. Bertens, C. Bianchin, S. Bjelogrić, M. Botje, A. Caliva, P. Christakoglou, A. Dobrin, A. Dubla, A. Grelli, D. L. D. Keijdener, P. G. Kuijter, E. Leogrande, D. F. Lodato, G. Luparello, J. Margutti, A. Mischke, N. Mohammadi, G. Nooren, T. Peitzmann, C. E. Pérez Lara, M. Reicher, E. Rocco, A. Rodriguez Manso, R. J. M. Snellings, D. Thomas, J. van der Maarel, M. van Leeuwen, A. M. Veen, M. Veldhoen, H. Wang, H. Yang & Y. Zhou)

Nature Physics (2015), doi:10.1038/nphys3432

Zie: pers.uu.nl/metingen-aan-oersoep-leveren-informatie-over-mysterie-van-antimaterie/

Het practicum is verhuisd

Het Minnaertgebouw wordt vanaf februari 2016 verbouwd. Het is de bedoeling om één onderwijscluster te vormen met het Koningsbergergebouw en het BBG. Vanwege de verbouwing is het practicumgedeelte van het Julius Instituut tijdelijk verhuisd naar de tweede etage (west) van het Kruidgebouw. Vanaf februari 2017 wordt er weer practicum gegeven in het vernieuwde Minnaert. De komende tijd zullen Onderwijs- en Studentenzaken, ICT Bèta, Communicatie & Vormgeving en Huisvesting vertrekken van de 7e verdieping van het BBG om ruimte te maken voor de rest van het Julius Instituut en het ITF.

Movies & Science

In vier filmavonden reis je naar de uithoeken van de aarde en de wetenschap: van klimaatextremen in Antarctica tot het grootste experiment ooit in Genève. En van virussen die gezondheid en maatschappij bedreigen, tot nieuwe energiebronnen die onze ecologische voetafdruk kleiner maken. In hoeverre is dat wat je op het witte doek ziet haalbaar, wenselijk en waar? Duik met wetenschappers de bioscoop in en discussieer mee over de implicaties van een veranderende wereld aan de hand van inspirerende films en documentaires die je gezien móet hebben. Over een dodelijke pandemie, smeltende poolkappen, onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen, en de

Large Hadron Collider als één van de grootste investeringen ooit terwijl de kans bestaat dat ze niets op gaat leveren... Ziet de wetenschap oplossingen voor deze wereldwijde problemen? Geen beter seizoen voor lange film- en discussieavonden dan de herfst, dus kom naar het filmtheater dit najaar! Deze filmavonden worden georganiseerd i.s.m. filmtheater 't Hoogt en met de faculteit Bètawetenschappen.

Data vertoningen: Maandag 7 september, Contagion - Virussen & vaccins, Prof. dr. Albert Heck (Farmaceutische Wetenschappen, UU). Maandag 5 oktober, Chasing Ice - Wegsmeltende wereld, Dr. Jan Lenaerts (Polaire Meteorologie, UU). Maandag 2 november, Carbon Nation - Verslaafd aan CO₂, Prof. dr. Petra de Jongh (Scheikunde, UU). Maandag 7 december, Particle Fever - Denken over deeltjes, Prof. dr. Raimond Snellings (Subatomaire Fysica, UU)

Symposium en afscheidscollege Casper Erkelens

Op donderdag 15 oktober 2015 neemt Casper Erkelens afscheid als hoogleraar "fysica van de mens" van de Universiteit Utrecht. Ter gelegenheid daarvan wordt op deze dag een symposium georganiseerd, gevolgd door zijn afscheidscollege met als onderwerp 'Onderzoek aan hersenen en gedrag: nu en over twintig jaar'.

Het symposium zal om 13.00 uur starten (inloop met broodjes vanaf 12.30 uur) in de Leeuwenbergh. Sprekers zijn Jeroen Smeets (Vrije Universiteit Amsterdam), Maarten Frens (Erasmus Universiteit Rotterdam), Raymond van Ee (Philips Research Eindhoven) en Radboud Universiteit Nijmegen) en Ignace Hooge (Universiteit Utrecht). Het afscheidscollege zal zoals te doen gebruikelijk om 16.15 uur aanvangen in de Aula van het Academiegebouw, gevolgd door een receptie in de Senaatszaal. Meer informatie ontvangt u begin september 2015 en dan kunt u zich ook aanmelden voor het symposium. Mocht u al in een eerder stadium vragen

hebben, dan kunt u zich richten tot Ignace Hooge via afscheid.erkelens@uu.nl

PROMOTIES EN ORATIES

De promoties en oraties vinden plaats in het Academiegebouw, Domplein 29, Utrecht. Samenvattingen van alle promotieonderzoeken zijn te vinden op www.uu.nl/nieuws

Vrijdag 28 augustus, 12.45

Dhr. J.J. de Vries MSc: On the local dynamics of currents in the estuarine Marsdiep basin. Promotor: prof. dr. L. Maas. Copromotor: dr. H. M. van Aken.

Vrijdag 28 augustus, 16.15

Dhr. D. Glavan MSc: Late-time quantum backreaction in cosmology. Promotor: prof. dr. G. 't Hooft. Copromotor: dr. T. Prokopec.

AGENDA

Opening Academisch Jaar 2015 31 augustus, Domkerk, Domplein, 16.00-18.00 uur.

Opening Academic Year to celebrate the 200th anniversary of Science, 1 september, Botanische Tuinen, 14.30-18.30 uur.

Chasing Ice film en discussie met dr. Jan Lenaerts (IMAU) i.h.k.v. Movies & Science, 5 oktober, filmtheater 't Hoogt, 19.00-21.00 uur.

EMMEPH 't Hooft lecture, 7 oktober, Theatron, Educatorium, 16.00-17.30 uur. Prof. François Englert: On the origin of elementary particle masses. Aansluitend borrel. EMMEPH haalt jaarlijks ook een Nobelprijswinnaar in de Natuurkunde naar Utrecht voor de EMMEPH 't Hooft lezing, vernoemd naar Nobelprijswinnaar prof. Gerard 't Hooft van de Universiteit Utrecht. Dit jaar is dat prof. François Englert. Hij kreeg in 2013 samen met Peter Higgs de Nobelprijs voor de Natuurkunde voor zijn bijdrage aan de ontwikkeling van de theorie over het Higgs-boson. Deze EMMEPH 't Hooft lezing staat gepland voor 7 oktober 2015.

Symposium en afscheidscollege prof. dr. Casper Erkelens, 15 oktober, Leeuwenbergh, 13.00 uur (symposium), Senaatszaal Academiegebouw, 16.15 uur (afscheidscollege). Onderzoek aan hersenen en gedrag: nu en over twintig jaar

Redactie van FacNieuws
Peter Mertens (2725)
Joshua Peeters (2922)
Emma Lathouwers (4049)
science.phys.nieuws@uu.nl
EMMENieuws 264 verschijnt op woensdag 16 september 2015
deadline vr. 11 september 2015

FacNieuws